

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Tulostavoiteasiakirja 2020

SISÄLLYSLUETTELO

1	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus	3
1.1	Lisäämme elinvoimaa	3
1.1.1	Työllisyysasteen nostaminen	3
1.1.2	PK-yritykset uudistuvat ja kasvavat monipuolista elinkeinorakennetta	4
1.1.3	Elinkeinojen vastuullisuuden edistäminen	6
1.1.4	Saavutettavuuden edistäminen	7
1.1.5	Koulutus- ja osaamistaso nousee, ja osaavan työvoiman saatavuus paranee	8
1.2	Tavoittelemme hiilineutraaliutta	10
1.2.1	Hiilineutraaliuden edistäminen	10
1.2.2	Kiertotalouden ratkaisut	11
1.2.3	Edistämme ilmastonmuutokseen sopeutumista	13
1.2.4	Luonnon monimuotoisuus ja vesien tila	14
1.2.5	Kestävä kaupunkikehitys	15
1.3	ELY-keskuksen aluekohtainen strateginen tavoite	17
2	Toiminnallinen tuloksellisuus	17
2.1	Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat	17
3	Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	21
4	Erikoistumis- ja keskitetyt tehtävät	22
5	Voimassaolo ja seuranta	23
5.1	Liite	23
6	Allekirjoitukset	23

Toiminta-ajatus

ELY-keskus on elinkeinojen, työmarkkinoiden ja maaseudun muuttuviin tarpeisiin vastaava valtion kehittämis- ja palvelukeskus. ELY-keskus edistää luonnon ja ympäristön suojelua sekä luonnonvarojen ja alueiden kestäväää käyttöä. ELY-keskus tarjoaa toimivan liikennejärjestelmän ja turvallisen tieverkon kansalaisten ja elinkeinoelämän tarpeisiin ja vastaa tienpidosta ja julkisen liikenteen järjestämisestä toimialueellaan.

ELY-keskus toimeenpanee ja kehittää toimialueellaan ohjaavien ministeriöiden, Väyläviraston, Ruokaviraston ja Maahanmuuttoviraston strategioita osana toimintaketjua yhteistyössä kumppaneiden ja sidosryhmien kanssa.

Yleistä

ELY-keskuksen tulostavoitteet perustuvat hallitusohjelmaan, AVI-ELY -strategia-asiakirjaan, eri hallinnonalojen strategioihin sekä ottavat huomioon hallituksen aluekehittämispäätöksen ja maakuntaohjelmien linjaukset.

ELY-keskukset hyödyntävät aktiivisesti sekä virastokokonaisuuden eri tehtäväalueiden, että ELY-keskusten keskinäisiä yhteistyömahdollisuuksia tässä tulossopimuksessa määriteltujen tavoitteiden saavuttamiseksi. ELY-keskukset toimivat tiiviissä vuorovaikutuksessa ja yhteistyössä kumppaniverkoston kanssa edistäessään alueen elinvoimaa, kestäväää kasvua ja tulevaisuutta sekä hyvinvointia ja sisäistä turvallisuutta.

Pitkän aikavälin strategiset linjaukset

Strategiset linjaukset on valikoitu Uudenmaan ELY-keskuksen omassa strategiatyössä. Strategiatyö on aloitettu syksyllä 2019, ja strategia valmistui tammikuussa 2020. Työssä on tunnistettu oman toimialueen ja omien asiakkaiden kannalta oleellisia ilmiöitä, niihin liittyviä tavoitteita, ja edelleen Uudenmaan ELY-keskuksen keinoja ja toimintatapoja tavoitteiden saavuttamiseksi.

Ilmiö: Ilmastonmuutos

Tavoitteet: kasvihuonekaasujen päästöjen vähentäminen, hiilivarastojen ja -nielujen ylläpito ja lisääminen, varautuminen ja sopeutuminen ilmastonmuutoksen vaikutuksiin, syntyvien liiketoimintamahdollisuuksien hyödyntäminen alueella

Uudenmaan ELY-keskuksen keinot: Kestävän liikkumisen infra ja joukkoliikennepalvelut, Ilmastotavoitteita edistävien toimien rahoittaminen, Ilmastovaikutusten arviointi ja huomiointi, Ilmastokestävän maankäytön edistäminen, Ilmastotietoisuuden lisääminen

Ilmiö: Väestön keskittyminen

Tavoitteet: laadukas elinympäristö, hyvä ja elinvoimainen maaseutu, hyvä ja toimiva kaupunkiseutu

Uudenmaan ELY-keskuksen keinot: Saavutettavuuden turvaaminen, Alueiden käytön suunnittelun edistäminen, Luonnon monimuotoisuuden ja ympäristön hyvän tilan edistäminen, Maaseutuohjelma ja -rahoitus

Ilmiö: Työn murros

Tavoitteet: Työvoiman riittävyys ja saatavuus: lisää osajia työmarkkinoille, työnhakijoiden osaamisen kehittäminen ja työmarkkinoilta syrjäytymisen ehkäisy, yritysten hyvät toimintamahdollisuudet

Uudenmaan ELY-keskuksen keinot: Työnhakijoiden osaamisen kehittäminen, Yritystyönantajien palvelu, Ulkomaisten osajien hyödyntäminen, ELYn, TE-toimiston ja kumppanien tavoitteiden yhteensovittaminen ja yhteiset onnistumiset työllisyyden kuntakokeiluissa, Tavarakuljetusten toimivuuden mahdollistavat ratkaisut

*Läpileikkaavana Uudenmaan ELY-keskuksen toimintatapana:
Aktiivinen yhteistyö ja ennakoiva vuorovaikutus*

1 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus on jaettu strategiaan painopisteisiin *Lisäämme elinvoimaa* ja *Tavoittelemme hiilineutraaliutta* AVI-ELY -strategia-asiakirjan mukaisesti ja hallitusohjelmaan perustuen. AVI-ELY -strategian strateginen painopiste *Turvaamme hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta* on sisällytetty poikkileikkaavasti kohtiin *Yleistä* ja *Toiminnallinen tuloksellisuus*. ELY -keskukset osaltaan edistävät valtion aluehallinnon yhteisten strategisten painopisteiden tavoitteiden toteutumista.

1.1 Lisäämme elinvoimaa

1.1.1 Työllisyysasteen nostaminen

Tavoite: *Työllisyysaste nostetaan 75 prosenttiin vuoden 2023 loppuun mennessä.*

Uudellamaalla kehitetään TE-toimiston työllistämiseen ja työnvälitykseen liittyviä palvelu- ja ohjausprosesseja sekä ostopalveluita, joilla voidaan etsiä työnantajilta työmahdollisuuksia.

Markkinoidaan ja suunnataan palkkatukea voimakkaammin yrityksiin, ja myönnetään palkkatukea erityisesti pitkään työttömänä olleille. Lisätään ja kehitetään ostopalveluiden tulosperusteisuutta: maksetaan palkkiot työllistämisestä, osaamisen kehittämisestä sekä työttömyysjaksojen lyhentämisestä.

Suunnataan TE-palveluita työttömyysjakson aloittaneille ja tarjotaan työllistymiseen tärkeitä ratkaisuja työttömyysvirran katkaisemiseksi heti alkuunsa. Suunnataan TE-

palveluita pisimpään työttömänä olleille ja tarjotaan ratkaisuja työttömyysjaksojen lyhentämiseksi.

Tuetaan kuntakokeilujen onnistumista.

Maaseuturahoituksella tuetaan rahoitusmuodon kohderyhmään kuuluvien yritysten kasvua ja kehitystä ja siten parannetaan työllistämisen edellytyksiä.

Vahvistetaan pienten yritysten rekrytointi- ja työnantajaosaamista.

Mittari	2020 Tavoite	2021 Alustava tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite
Käynnissä olevien työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto, vk (TA)	54	52	50	48
Virta yli 3 kuukauden työttömyyteen, % (TA)	42	41	39	36
Rahoitetuissa hankkeissa keskimäärin syntyvät työpaikat yrityksissä (työpaikkakerroin)	1	1	1	1

TA = tavoite sisältyy valtion talousarvioon

1.1.2 PK-yritykset uudistuvat ja kasvavat monipuolistaen elinkeinorakennetta

Tavoite: Suomen tutkimus-, kehitys- ja innovaatiomenot ovat 4 % bruttokansantuotteesta vuoteen 2030 mennessä. ELY-keskukset edistävät t&k&i tavoitetta erityisesti tukemalla pk-yritysten uusien tuotteiden, palvelujen ja tuotantomenetelmien kehittämiseen liittyviä hankkeita.

Mittari: ELY-keskusten toimenpiteet tki- tavoitteen edistämiseksi (rahoituspalvelut, innovaatioympäristöjen ja liiketoimintaekosysteemien edistäminen sekä innovatiivisten julkisten hankintojen hyödyntäminen) (sanallinen)

Uudenmaan ELY-keskus pyrkii edistämään alueellaan tki-tavoitteen edistämiseen liittyviä hankkeita neuvomalla ja ohjaamalla tavoitetta tukevien rahoitus- ja kehittämispalvelujen piiriin.

Lisäksi kehitetään maakunnallisia ja alueellisia verkostoja tki-palveluista tiedottamiseksi ja yritysten aktivoimiseksi. Edistetään yritysten tarpeiden ja palveluiden kohdentumista hyödyntämällä Kasvu-CRM:n ominaisuuksia.

Tavoite: *Aktivointitoimien avulla yhä useampi yritys kehittää toimintaansa kasvun mahdollistamiseksi*

Uudellamaalla yrityksiä aktivoidaan toimintansa kehittämiseen yhteistyössä TF-verkoston toimijoiden kanssa erilaisissa yrittäjille suunnatuissa tilaisuuksissa ja muun yhteydenpidon yhteydessä. Kasvu-CRM, yritysten kehittämiskartoitus (TE-toimisto) ja yritysten kehittämispalvelut ovat tärkeässä roolissa aktivoinnin kohdentamisessa ja ensimmäisinä konkreettisina aktivoinnin askeleina.

Mittari	2020 Tavoite	2021 Alustava tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite
Eri palveluilla kasvuun ja kehittymiseen aktivoitujen yritysten määrä (kpl)	100	100	100	100

Tavoite: *ELY-keskukset sitoutuvat yhteisten Team Finland-tavoitteiden edistämiseen ja kehittävät yhteistyötään TF-verkoston toimijoiden kanssa.*

Uudenmaan ELY-keskus koordinoi Team Finland -toimintaa Uudellamaalla TF-strategian mukaisesti ja organisoii sen soveltaen alueellisia erityispiirteitä (Team Finland -strategian tavoite 15.).

Mittari: *ELY-keskuksen kehittämistoimenpiteet Team Finland-tavoitteiden edistämiseksi (sanallinen)*

Uudellamaalla Team Finland -kumppaniverkoston roolien täsmentäminen. Aktiivisuus Team Finland -verkoston hyödyntämisessä yhteisten aktiviteettien viestinnässä, vuosisuunnitelma-työskentelyn tiivistäminen, asiakasohjauksen kehittäminen Kasvu-CRM:n käyttöä aktivoimalla.

Tavoite: *Yritysrahoitusta saavat pk-yritykset kasvavat uudistamalla liiketoimintaansa ja kansainvälistymällä.*

Uudellamaalla ei ole käytettävissä yritysten kehittämisavustusta rahoitusinstrumenttina tukemassa liiketoiminnan uudistumista ja kansainvälistymistä. Alla olevat luvut perustuvat oletukseen, että kansallista rahaa kehittämisavustukseen olisi tulossopimuskaudella käytettävissä.

Mittari	2020 Tavoite	2021 Alustava tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite
Rahoitetuissa hankkeissa syntyvä liikevaihdon kasvu yrityksissä, liikevaihtokerroin (arvio)	10	10	10	10
Rahoitetuissa hankkeissa syntyvä viennin kasvu yrityksissä, vientikerroin (arvio)	5	5	5	5
Rahoitetuissa pk-yritysten hankkeissa syntyvät patentit ja muut aineettomat oikeudet, kpl (arvio)	15	15	15	15

Tavoite: Korkeaa arvonlisää tuottavien palveluiden, luovan talouden, kulttuurimatkailun ja kulttuurialan työpaikat lisääntyvät, osuus BKT:sta nousee ja työntekijöiden työskentelyedellytykset paranevat.

Mittari: Korkeaa arvonlisää tuottavien palveluiden, luovan talouden, kulttuurimatkailun ja kulttuurialan toimintaedellytysten tukemista edistävät toimet (sanallinen).

Luovien alojen yritysten aktivoiminen kasvuohjelmiin, palveluihin ja rahoituksiin. Yhteistyö OKM:n ja Visit Finlandin kanssa tarjoten alueellista saavutettavuutta.

Kylä- ja kulttuuritoimialaan ja erityisesti kulttuurimatkailuun liittyviä hankkeita tuetaan mahdollisuuksien mukaan maaseuturahoituksella ja yritysten kehittämispalveluilla.

1.1.3 Elinkeinojen vastuullisuuden edistäminen

Tavoite: Edistetään erilaisten elinkeinojen vastuullisuutta ja kilpailukykyä, maa-, metsä-, kala- ja puutarhatalouden sekä palvelualojen kehittämishankkeita, matkailuelinkeinon toimintaedellytyksiä, kalastuselinkeinojen toimintaedellytyksiä kasvattaen kalatalouden arvoketjun arvoa sekä uusiutuvien luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä. Edistetään vastuullisen ja uudistuvan ruokajärjestelmän kilpailukykyä ja alan yritysten vientiedellytyksiä.

Uudenmaan ELY-keskuksen toimenpiteissä tähdätään kestäväan ja kilpailukykyiseen elinkeinotoimintaan. Suomen vahvuus on vastuullinen, turvallinen ja ympäristön kannalta kestävä toiminta niin alkutuotannossa, elintarviketuotannossa kuin matkailussakin. Tätä pyritään vahvistamaan ja hyödyntämään entistä paremmin alan yritysten kilpailuetuna.

Mittari	2020 Tavoite	2021 Alustava tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite
Elintarvikeketjun turvallisuus ja vastuullisuus (säädösten vaatimukset täyttävien elintarvikeketjun toimijoiden osuus), %	100	100	100	100

1.1.4 Saavutettavuuden edistäminen

Tavoite: Väylänpidon toimenpiteet on kohdistettu asiakastarpeiden ja vaikuttavuuden perusteella. Myös alemman tieverkon kuntoon panostetaan.

Keskeisten asiakkuuksien (kansalaiset ja elinkeinoelämä) hallinta on otettu huomioon ja resursoitu Uudenmaan ELYn organisaatiossa. Vuosittaista vuoropuhelua asiakastarpeista käydään mm. kuntien ja yritysten edustajien kanssa ja vallitsevaa tilannetta arvioidaan vuosittaisten tyytyväisyysmittausten avulla. Vuoden 2020 aikana esimerkiksi alemman tieverkon päällysteet Y2 ja Y3 luokissa voidaan huomioida aiempia vuosia paremmin. Isompien parantamishankkeiden vaikuttavuutta arvioidaan ja pidetään ajan tasalla hankekoreissa, joista toteutukseen valitaan kohteita rahoituksen sallimissa puitteissa. Lisäksi edistetään erikseen pienempiä erityisesti liikenneturvallisuutta parantavia kohteita.

Saavutettavuuden edistämässä painotetaan työ-, koulu- ja opiskelumatkojen sujuvuutta ja ennakoitavuutta, turvallisuutta sekä hiilineutraaliutta tukevan liikennejärjestelmän kehittämistä. Pääkaupunkiseudun ja taajamien ulkopuolella pyritään edistämään joukkoliikenteen käyttöä edistävien kokeilujen sekä innovatiivisten, kestävien liikkumismuotojen syntymistä. Kehyskuntien liikkumispalvelujen kytkentä pääkaupunkiseudun raideliikenteeseen on tärkeässä asemassa ja sitä pyritään edistämään rahoituksen ja yhteistyön keinoin.

Liikenneturvallisuuden parantaminen on keskeinen Uudenmaan ELYn toimintaa ohjaava tavoite. Tieliikenteen turvallisuutta parannetaan lukuisin liikenneturvallisuustoimin lähtien kunnossapidosta ja nopeusrajoituksista, aina suuriin hankkeisiin asti. Ajoneuvoliikenteen turvallisuutta, häiriötilanteiden vähentämistä ja sujuvuutta edistetään parantamalla suistumisturvallisuutta, rakentamalla uusia riista-aitoja sekä myötävaikuttamalla aktiivisesti telematiikan ja automaattisen nopeusvalvonnan lisäämiseen. Jalankulun, pyöräilyn ja mopon turvallisuutta sekä joukkoliikenteen pysäkkiyhteyksiä parannetaan rakentamalla turvallisempia kulkureittejä, rauhoittamalla ajoneuvoliikennettä sekä kokeilemalla aktiivisesti uusia innovatiivisia ratkaisuja. Liikenneturvallisuutta parannetaan myös kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa tehtävän jatkuvan liikenneturvallisuustyön puitteissa. Liikenneturvallisuus on keskeinen varmistettava asia myös kaavaohjauksessa.

Maantieverkon kehittämisessä painotetaan kaupunkiseudulla joukkoliikenteen sekä tavari liikenteen olosuhteita. Kestävää liikennejärjestelmää tuetaan taajamissa myös kävelyn ja pyöräilyn infrastruktuuria ja ylläpitoa kehittämällä. Kaupunkiseutujen ja taajamien

ulkopuolella päätieverkon hyvän palvelutason lisäksi huolehditaan etenkin elinkeinotoiminnan kannalta tärkeän alemman tieverkon kunnosta.

Tieverkon korjausvelan vähentämisessä priorisoidaan elinkeinoelämälle keskeisiä kuljetusreittejä. Tavaraliikenne tieverkolla mahdollistetaan nykyistä paremmin poistamalla mm. kantavuus- ja korkeusrajoitteita. Raskaan liikenteen palvelualueiden toteuttamista pyritään jatkossakin edistämään sekä kaavoituksen että tienpidon toimenpiteillä, painopisteenä pääkaupunkiseutu.

Uudenmaan ELY osallistuu aktiivisesti vuoden 2020 aikana alueellisten liikennejärjestelmäsuunnitelmien valmisteluun Uudenmaan ja Kanta-Hämeen maakuntien alueilla sekä Päijät-Hämeen liikennejärjestelmätyöhön. Ylimaakunnallisessa liikennejärjestelmäyh-teistyössä tuomme esille etenkin valtakunnallisen tavaraliikenteen tarpeita. Joukkoliikenteen palvelutasotyö pyritään kytkemään aikaisempaa enemmän liikennejärjestelmäsuunnitelmiin. Joukkoliikenteen palvelutasotyöt toteutetaan samaan aikaan liikennejärjestelmäsuunnitelmien kanssa Itä- ja Länsi-Uusimaalla sekä Kanta-Hämeessä.

Mittari	2020 Tavoite	2021 Alustava tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite
Henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien määrä maanteilla (kpl)	633	633	633	633
Kansalaisten tyytyväisyys maanteiden palvelutsoon (asteikolla 1-5)	3,0	3,0	3,0	3,0
Raskaan liikenteen tyytyväisyys maanteiden palvelutsoon (asteikolla 1-5)	2,7	2,7	2,7	2,7

1.1.5 Koulutus- ja osaamistaso nousee, ja osaavan työvoiman saatavuus paranee

Tavoite: Koulutus- ja osaamistaso nousee, ja osaavan työvoiman saatavuus paranee

Mittari: Osaamisen kehittämisen edistäminen alueella, jotta koulutus- ja osaajatarjonta vastaa elinkeinoelämän ja jatkuvan oppimisen tarpeisiin (sanallinen).

Uudenmaan ELY-keskus lisää yhteistyötä koulutussuunnittelussa alueen yritysten ja työmarkkinajärjestöjen kanssa. Osaamista kehitetään monipuolisesti tiiviissä verkostossa asiakkaiden / työnhakijoiden, työnantajien, koulutuspalvelujen tuottajien sekä muiden

21.1.2020

keskeisten sidosryhmien kesken. Pyritään varmistamaan koulutuksen laatu ja vaikuttavuus työelämäyhteyksiä lisäämällä. Lisätään yhteishankintakoulutusta.

Tehdään yhteistyötä myös alueen korkeakoulujen kanssa. Lisätään osaamista monipuolisesti myös täydennyskoulutustarpeeseen. Räätelöidään tarpeeseen vastaavia koulutusohjelmia, jotka mahdollisimman hyvin huomioivat opiskelijoiden aiemmin hankitun osaamisen. Pyritään sitouttamaan työnantajat jatkossa tukemaan oppimista työpaikalla.

Vaikutetaan, että omaehtoisen koulutuksen opiskelupaikkoja olisi Uudenmaan alueella suhteessa nykyistä enemmän

Mittari: *Elinikäisen ohjauksen palveluiden saatavuuden ja laadun seuraaminen ja kehittäminen (sanallinen).*

Elinikäisen ohjauksen yhteistyöryhmän ELO-toiminnan erityisenä painopisteenä on monialaisen tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelun (Ohjaamo-toiminta) edistäminen ja tiedon jakaminen verkostolle Ohjaamojen palveluvalikoimasta. Uudenmaan ELY-keskuksen koordinoima ELO-yhteistyöryhmä seuraa alueellisten Ohjaamojen toimintaa tiiviisti. Lisäksi pyritään verkostoyhteistyöllä parantamaan työnantajien ohjausosaamista ja -tietoisuutta, tavoitteena parantaa ohjaustyön saatavuutta työpaikoilla sekä seurata työelämässä tapahtuvan ohjauksen kehitystä ja tilaa.

Tavoite: *Maahanmuutolla ja kotouttamisella edistetään työllisyyttä, osaamista ja talouskasvua.*

Uudellamaalla on toimiva kansainvälisen rekrytoinnin malli, missä eri toimijoiden roolit on määriteltä.

Mahdollisimman moni maahanmuuttaja ohjataan hänelle parhaiten sopivaan koulutukseen ja eri kohderyhmille tarkoitettua kotoutumiskoulutusta on riittävästi tarjolla.

Mahdollisimman moni maahanmuuttaja voi Suomeen muuttaessaan osallistua omakieliseen orientaatiojaksoon, joka lisää hänen osallisuuttaan ja tietoja suomalaisesta yhteiskunnasta.

Huolehditaan siitä, että nykyinen nopea työperusteisten oleskelulupien käsittelyaika ei pitene.

Yrityksille tarjotaan monimuotoisuuskoulutusta, joka edistää yritysten kansainvälistymistä ja helpottaa muista maista tuodun osaamisen tunnistamista.

Kotona Suomessa on ESR-osarahoitteinen valtakunnallinen hanke, jonka tavoitteena on vahva ja alueellisesti tasalaatuinen kotoutumista tukeva toiminta. Hanke kehittää maahanmuuttajien kotoutumista tukevia palveluita ja prosesseja niin, että ne ovat maahanmuuttajan asuinpaikkakunnasta ja elämäntilanteesta riippumatta laadukkaita, tehokkaita ja helposti saavutettavia. Kotona Suomessa -hankkeessa on kaksi hankeosiota. Hyvä Polku -hankeosissa on seitsemän aluekoordinaattoria, jotka työskentelevät ELY-keskusten laajennetuilla maahanmuuttotyön alueilla. Aluekoordinaattorit kehittävät maahanmuuton parissa työskentelevien ammattilaisten osaamista tavoitteenaan se, että ko-

touttamistyön vaikuttavuus ja tasalaatuisuus ja siten kotoutujien yhdenvertaisuus palveluissa eri puolilla maata parantuu. Hyvä alkuperä -hankeosio puolestaan luo malleja ja suosituksia maahanmuuttajien palvelun toteuttamiseksi Kotona Suomessa -kokonaisuuteen kuuluvien pilottihankkeiden tulosten perusteella.

Talent Boost -kärkihankkeen tavoitteena on nostaa Suomen houkuttelevuus ja pitovoima osaajille ja heidän perheilleen uudelle tasolle. Painopisteinä yritysten kasvun ja kansainvälistymisen sekä TKI-toiminnan kärki- ja kasvualojen kannalta olennaiset osaajat samoin kuin työvoimakapeikkoalat. Uudenmaan ELY-keskus ja TE-toimisto osallistuvat aktiivisesti Talent Boost -toimintaan.

Mittari: *Panostukset kansainvälisten osaajien maahanmuuton lisäämiseksi ja osaamisen hyödyntämiseksi yritysten kasvussa ja kansainvälistymisessä (sanallinen).*

Uudenmaan ELY-keskus työskentelee aktiivisesti muiden toimijoiden kanssa kansainvälisen rekrytointimallin rakentamiseksi. Uudenmaan ELY-keskus hankkii orientaatiojaksoja ja kotoutumiskoulutusta erilaisille kohderyhmille määrärahojen antamien mahdollisuuksien mukaisesti.

Uudenmaan ELY-keskus tukee TE-toimistoa mm. työlupaprosessien kehittämistyössä sekä tekee yhteistyötä yrityksille suunnattujen koulutusten toteuttamisessa.

ELY-keskus tiedottaa ja viestii Team Finland -verkostossa sekä edistää yritysten ja kv-osaajien kohtaamista yrityskontakteissa.

ELY-keskus vahvistaa yhteistyötä korkeakoulujen ja muiden oppilaitosten kanssa, jotta ulkomaalaiset opiskelijat saavat tarvittavan työelämäkontaktin jo opiskeluaikana.

1.2 Tavoittelemme hiilineutraaliutta

1.2.1 Hiilineutraaliuden edistäminen

Tavoite: *Suomi on hiilineutraali vuonna 2035. Alueellisella ja paikallisella yhteistyöllä tuetaan siirtymistä hiilineutraalisuuteen, materiaalitehokkuuteen ja suljettuihin kiertoihin. Kehitetään joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä. Toimien vaikutuksina päästöt vähenevät.*

Lisätään vähähiilisyyttä tavoittelevaa ilmastovaikutusten (päästövähennykset, hiilinielut ja sopeutuminen) arviointia ja huomioon ottamista kaavoituksen edistämistehtävissä, YVA- ja SOVA-tehtävissä, valvonnassa ja muissa Uudenmaan ELY-keskuksen tehtävissä. Lisätään hiilivarastojen ja -nielujen määrää luonnonsuojelualueita perustamalla, ja samalla parannetaan ympäristön edellytyksiä sopeutua muuttuvaan ilmastoon. Uudenmaan ELY-keskuksen roolia ilmastoasioissa kehitetään ELY-keskuksen vastuualueiden välisessä Ilmastotiimissä ja ELY-keskuksen ilmasto-osaamista lisätään. Edistetään Uudenmaan ilmastotavoitteiden saavuttamista yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa, esimerkiksi valmistelemalla Hiilineutraali Uusimaa 2035-tiekarttaa. Lisätään tiedon välitystä kunnille ja muille toimijoille.

Liikenteen osuus Suomen kasvihuonekaasupäästöistä on viidennes, tästä maantieliikenteen osuus on 90%. Uudenmaan ELYn tehtävänä on tukea kestävästä liikkumisesta mahdollistavaa eheää yhdyskuntarakennetta ja tehdä tavoitetta tukevia priorisointeja omassa toiminnassaan tienpidon ja joukkoliikenteen viranomaisena. Vuoden 2020 aikana toteutetaan joukkoliikenteen palvelutasomäärittelytyö yhteistyössä toimialueen kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa. Työssä pyritään laajentamaan tarkastelua perinteisestä bussiliikenteestä myös uudenlaisten liikkumispalveluiden suuntaan sekä huomioimaan raideliikenteen vaikutukset alueen muuhun joukkoliikenteeseen entistä paremmin. Parannamme ilmastovaikutusten huomioon ottamista hankearvioinnissa, liikennejärjestelmäsuunnittelussa ja hankkeiden ohjelmoinnissa.

Liikenneinfran rakennushankkeissa pyritään suunnittelussa ja toteutuksessa suosimaan kiertotaloutta mm. luonnonmateriaalien säästämiseksi ja löytämään uusiokäyttökohteita esim. betonimurskeelle. Parhaimmillaan voidaan materiaalivalinnoilla sitoa hiilidioksidia ja myös sitä kautta vähentää rakentamishankkeiden hiilijalanjälkeä.

Tienpidossa varaudutaan sään ääri-ilmiöihin, niin että yhteiskunnan perustoiminnot saadaan turvattua myös äkillisissä tilanteissa. Ilmastomuutos edellyttää myös aiempaa suunnitelmallisempaa sään ääri-ilmiöihin varautumista koko liikennejärjestelmän tasolla.

Energiaa vaativat prosessit esim. päälylystystöissä ovat jatkuvan tutkimuksen kohteena. Esimerkiksi lämpötilaa hallitusti laskemalla päälylystemassan käsittelyssä voidaan säästää merkittävästi polttoöljyn kulutuksessa.

Hankkeiden priorisoinnissa ilmastovaikutusten mukaanotto tekee tulevina vuosina tuloaan, mutta vaatii vielä tutkimista ja yhteisten menetelmien kehittämistä eri hanketyypien kesken.

Liikenteen ympäristöasiat, etenkin tieliikenteen merkittävät päästövähennysvelvoitteet, vaativat laajempaa ja uudenlaista osaamista sekä henkilöresursseja. Tukea ilmastotyön käytännön toteuttamiseen tarvitaan Väylän ja muun valtion liikennehallinnon suunnalta.

Mittari: *Panostukset vähähiiliseen talouteen siirtymiseksi (sanallinen).*

Uudellamaalla maaseuturahoituksen hankevalinnassa pyritään huomioimaan hiilineutraalius, materiaalitehokkuus ja suljettuihin kiertoihin perustuvat tuotantoprosessit.

Lisätään ilmastovaikutusten arvioinnin esiin nostamista lausunnoissa ja päätöksissä ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueen tehtävissä.

1.2.2 Kiertotalouden ratkaisut

Tavoite: *Vahvistetaan Suomen roolia kiertotalouden edelläkävijänä.*

Uudenmaan ELY-keskus järjestää ja osallistuu kiertotaloushankkeiden ennako- ja viranomaisneuvotteluihin tavoitteena sujuvoittaa hankkeisiin liittyviä ympäristövaikutusten

arviointi- ja ympäristölupamenettelyjä yhteistyössä valvonnan kanssa. Ympäristölupien valvonnassa ohjaus ja neuvonta on priorisoitu yhdeksi päätehtäväksi.

Valtakunnallinen jätesuunnitelma vuoteen 2023, Kierrätyksestä kiertotalouteen, on asettanut tavoitteet jätteen synnyn ehkäisylle. ELY-keskus seuraa ja edistää vastuulleen kuuluvien toimenpiteiden toteutumista.

Uudenmaan ELY-keskus osallistuu maatalouden kiertotaloutta edistävien hankkeiden ohjausryhmiin ja edistää maatalouden ravinnekiertoa edistävien hankkeiden tulosten jalakauttamista Uudellamaalla. Kotieläintilojen valvonnassa ja koulutuksissa edistetään lannan ja kierrätysravinteiden hyödyntämistä.

Uudellamaalla maaseuturahoituksen hankevalinnassa pyritään huomioimaan kiertotalouden toimialaa kehittävät ja uusiin liiketoimintamahdollisuuksiin tähtäävät innovatiiviset kehittämishankkeet.

Kiertotalouden tavoitteena on vähentää uusien luonnonvarojen käyttöä ja yrittää sen sijaan hyödyntää nykyiset materiaalit mahdollisimman tehokkaasti. Yhtenä keinona säästää uusiutumattomia luonnonvaroja on ottaa käyttöön vaihtoehtoisia materiaaleja tuotannossa. Yksi materiaalien uusiokäyttömuoto Uudenmaan ELY-keskuksen alueella on vanhoista kattohuovista tehty asfalttipinnoite, jota NCC testaa asfalttiurakoissaan. Tavoitteena on, että uusiokäyttömateriaalien käyttöä testataan tulevaisuudessa laajemmin Uudenmaan ELY-keskuksen liikennehankkeissa.

Materiaalien uusiokäytön lisäksi kiertotalouden yksi keino on digitalisaation avulla uudistaa luonnonvarojen käytön tarvetta. Yksi tällainen keino on edesauttaa MaaS-konseptin (mobility as a service) kehittymistä liikennealalla. MaaS-konsepti pyrkii tarjoamaan vaihtoehtoja oman auton käytölle, mikä osaltaan voi vähentää yksityisautoilun tarvetta. Uudenmaan ELY-keskuksen tavoitteena on käynnistää liikennejärjestelmäselvityksiä MaaS-konseptin näkökulmasta ja pyrkiä tarjoamaan selvitysten perusteella tulevaisuuden liikkumisratkaisuja.

Kiertotalouden näkökulmasta olisi erityisen tärkeää myös pyrkiä tehostamaan tavaraliikenteen kuljetuksia. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi Uudenmaan ELY-keskus pyrkii edistämään raskaalle liikenteelle suunnattujen palvelujen saatavuutta niiden optimaalisella alueella, jotta kuljetusten reittioptimointi olisi mahdollisimman tehokasta kiertotalouden näkökulmasta.

Mittari: *Yhdyskuntajätteen kierrätyksen edistäminen (sanallinen).*

Uudenmaan ELY-keskus edistää yhdyskuntajätteen kierrätystä valvontavastuullaan olevien, yhdyskuntajätettä vastaanottavien ja hyödyntävien laitosten valvonnassa mm. ohjeistuksen ja neuvonnan keinoin. Tämän lisäksi ELY-keskus edistää kierrätystä mm. nimittämällä alueellisen ympäristökasvatuksen ja -tietoisuuden edistämisyhmän. Lisäksi Uudenmaan ELY-keskus kehittää viraston omaa toimintaa Etevästi ELYssä -ohjelman avulla, joka on viraston oma ympäristö- ja energiatehokkuusohjelma.

Etelä- ja Länsi-Suomen alueiden ELY-keskuksilla (EPO, KES, VAR, PIR, HÄM, UUS, KAS) on yhteinen alueellinen jätesuunnitelma ELSU. Alueellisen jätesuunnitelman painopisteitä valittaessa on yhteisesti päätetty, että ensisijaisesti toteutetaan tavoitteita, jotka ovat yhteneviä valtakunnallisen jätesuunnitelman kanssa.

VALTSUn tarkempia toimia on esitetty alla:

- 1.9 Tehostetaan materiaalihokkuuden huomioon ottamista ympäristöluvuissa
- 1.11. Selvitetään orgaanisen jätteen kaatopaikkarajoituksen toimivuutta ja mahdollisia lisätoimia kierrätyskelpoisen jätteen ohjaamiseksi pois kaatopaikkasijoituksesta
- ELY-keskus on pannut toimeen kaatopaikka-asetuksen orgaanisen aineksen pitoisuutta koskevan rajoituksen
- 10.5. Selvitetään alueellisten tavoitteiden asettamista kierrätyksen lisäämiseksi
- ELSU-alueella on valmisteltu yhteistä Materiaalihokkuushanketta ja se käynnistyy alueen ELYjen ja AVlen yhteistyönä vielä vuoden 2019 lopulla
- 15.2. Valvontaa tehostetaan (sähkö- ja elektroniikkalaitteiden käsittely)
- Sähkö- ja elektroniikkalaitteiden käsittelyn valvontaa on tarkoitus yhtenäistää ja tehostaa vuoden 2020 aikana ELSUn toimeenpanoon liittyvänä yhteistyöhankkeena

1.2.3 Edistämme ilmastonmuutokseen sopeutumista

Tavoite: *Varmistetaan, että alueilla tehtävät ratkaisut ovat kestäviä muuttuvassa ilmastossa. Vainnetaan alueen maaseutuun ja maatalouteen, vesitalouteen sekä maankäyttösektoriin liittyviin maankäyttöä ja kaavoitusta ohjaaviin prosesseihin tulvariskien hallinnan, maankäyttösektorin ilmastotavoitteiden sekä maaperän hiilensidonnan edistämiseksi.*

Lisätään vähähiilisyttä tavoittelevaa ilmastovaikutusten (päästövähennykset, hiilinielut ja sopeutuminen) arviointia ja huomioon ottamista kaavoituksen edistämistehtävissä, YVA- ja SOVA-tehtävissä, valvonnassa ja muissa Uudenmaan ELYn tehtävissä. Lisätään hiilivarastojen ja -nielujen määrää luonnonsuojelualueita perustamalla, ja samalla parannetaan ympäristön edellytyksiä sopeutua muuttuvaan ilmastoon. Edistetään maa- ja metsätalouden vesiensuojelua ja vesienhallintaa. Suunnitellaan ilmastokestävät vesienhoidon toimenpiteet ja edistetään niiden toteutumista mm. vesiensuojelun tehostamisohjelman avustuksilla. Suunnitellaan tulvariskien hallintaa mm. Helsinki-Espoon ja Loviisan rannikoiden merkittävillä tulvariskialueilla ja edistetään toimenpiteiden toteuttamista huomioiden myös vesihuollon riskien hallinta muuttuvassa ilmastossa.

Uudenmaan ELY tavoittelee kestävien liikkumisen kulkumuotojen osuuden kasvattamista parantamalla kävelyn ja pyöräilyn, joukkoliikenteen infran ja mm. liityntäpysäköinnin infrastruktuuria. Joukkoliikennepalvelut suunnataan alueille, joissa käyttäjäpotentiaalia on eniten.

Kestävää kaupunkikehitystä edistetään yhteistyössä kuntien, maakuntaliittojen, HSL:n, joukkoliikenneviranomaisten ja muiden valtion liikenneviranomaisten kanssa.

Edistämme Helsingin seudun MAL2019 -suunnitelman ja sopimuksen täytäntöönpanoa ja osallistumme Lahden kaupunkiseudun MAL -yhteistyöhön.

1.2.4 Luonnon monimuotoisuus ja vesien tila

Tavoite: *Luonnon monimuotoisuus vahvistuu toteuttamalla METSO-ohjelmaa sekä käynnistämällä elinympäristöjen tilan parantamisen toimintaohjelman mukaisia kunnostus- ja hoitohankkeita. Tehostetaan vieraslajien torjuntaa ja seuranta toteuttamalla haitallisten vieraslajien hallintasuunnitelmia.*

Uudenmaan ELY-keskus toteuttaa METSO-ohjelmaa ja elinympäristöjen kunnostus- ja hoitohankkeita osana elinympäristöjen tilan parantamisen toimintaohjelmaa (Helmi-ohjelmaa) painottaen lintuvesien ja perinnebiotooppien kunnostuksia. Toteutetaan vieraslajien hallintasuunnitelmia.

Mittari	2020 Tavoite	2021 Alustava tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite
Luonnonsuojelualueiden toteutus (ha)	700	700	700	700

Mittari: *Luontotyyppien ja lajisuojelun edistäminen (sanallinen).*

Osana Helmi-ohjelmaa tulee Uudellamaalla vireille tai on käynnissä 10 kunnostushanketta. Koordinoidaan lintuvesien kunnostusta Uudenmaan, Kaakkois-Suomen ja Hämeen ELY-keskusten alueilla. Uhanalaisten ja erityisesti suojeltavien lajien esiintymispaikkojen hoitotoimia tehdään 10 kohteella ja lajistoinventointeja 5 kohteella. Tehdään 10 ERA- ja LTA -rajauspäätöstä.

Tavoite: *Vesien tila paranee edistämällä vesien- ja merenhoidon suunnitelmien, niiden toimenpideohjelmien ja vesiensuojelun tehostamisohjelman toteutusta. Vesien ja meren hyvän tilan saavuttamiseksi edistetään maa- ja metsätalouden vesiensuojelua, rakennettujen vesien monimuotoisuutta sekä vesihuollon riskien hallintaa. Sovitetaan yhteen vesistöjen käytön, hoidon ja suojelun muuttuvat tarpeet mukaan lukien vaelluskalojen elinkieron elvyttäminen, metsien ja peltojen vesitalous ja tulvasuojelu sekä riskien hallinta muuttuvassa ilmastossa.*

Edistämme vesienhoidon ja merenhoidon toimenpideohjelmien mukaisia toimenpiteitä Uudellamaalla yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa. Avustamme vesistöjen kunnostuksia ja kunnostusverkostojen syntymistä käytävissä olevien määrärahojen puitteissa. Toteutamme tulvariskien hallintasuunnitelmia. Kokoamme ehdotukset uudeksi vesienhoitosuunnitelmaksi ja toimenpideohjelmaksi ja järjestämme niistä kuulemisen syksyllä 2020. Valmistelemme vesistöalueiden ja merenrannikon uudet tulvariskien hallintasuunnitelmaehdotukset ja järjestämme suunnitelmaehdotuksista kuulemisen.

Mittari: *Itämeren ja vesien hyvä tila (sanallinen).*

Maatalouden toimenpiteiden toimeenpanoa edistetään Uudellamaalla osallistumalla maatalouden vesiensuojelua koskeviin hankkeisiin, edistämällä uusia hankkeita sekä osallistumalla viljelijöille järjestettäviin koulutustilaisuuksiin. Metsätalouden koulutusta ja neuvontaa sekä tehostettua vesiensuojelusuunnittelua toteutetaan Huomio metsien vesienhoitoon -hankkeessa. Valvonnan keinoin edistetään kunnostusojituksen tehostettua vesiensuojelua. Muut metsätalouden vesienhoitotoimenpiteet (suojavyöhykkeet, vesien-suojelurakenteet) riippuvat metsätaloustoimenpiteiden määrästä. Haja-asutuksen toimenpiteet eivät ole edenneet aikataulussa muuttuneesta lainsäädännöstä ja kuntien resurssitilanteesta johtuen. Toimeenpanoa edistetään yhteistyössä kuntien kanssa. Piste-kuormituksen osalta vesienhoidon täydentävät toimenpiteet koskevat erityisesti poikkeus- ja häiriötilanteiden hallintaa ja niistä johtuvien vesistövaikutusten minimointia. Tätä kehitetään edelleen luvituksen ja valvonnan keinoin. Vesistökunnostuksen, rakentamisen ja säännöstelyn osalta toimeenpano on edistynyt lisääntyneiden määrärahojen ansiosta. Toimeenpanoa hidastaa erityisesti vesilain mukaisten lupien pysyvyys ja sitoutuneiden hanketoimijoiden puute. Pohjavesiä koskevien toimenpiteiden toteutus etenee tavoitteiden mukaisesti usealla sektorilla. Vesien- ja merenhoitoa edistetään 25 tilaisuudessa.

Mittari: *Vesistökunnostusten edistäminen (kpl/kpl) (sanallinen).*

Edistämme vesistöjen kunnostamisen sidosryhmäyhteistyötä ja toimenpiteiden toteutusta Uudenmaan vesien- ja merenhoidon yhteistyöryhmän puitteissa sekä neuvomalla toimenpiteitä toteuttavia tahoja ja osallistumalla hankkeiden suunnitteluun ja ohjausryhmiin. Avustamme kunnostus- ja verkostoitumishankkeita vesiensuojelun tehostamisohjelman ja muun rahoituksen puitteissa sekä tiedotamme aktiivisesti rahoitusmahdollisuuksista. Uudenmaan vesienhoidon toimenpideohjelman 2016 – 2021 mukaisia vesistöjen kunnostuksia (toteutusvaihe) on aloittamatta n. 60. Edistettävien hankkeiden määrä täsmentyy, kun syksyn 2019 avustushakemukset on saatu. Osallistumme vesistöaluekohtaisiin kunnostushankkeisiin useilla alueilla. Suunnittelu Haarajoen padon muuttamiseksi pohjakynnykseksi käynnistyy. Käynnistämme rannikkovesien kunnostamista koskevan yhteistyöhankkeen Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kanssa. Suunnittelemme vesienhoidon toimenpiteet vesistökunnostamista koskien syksyllä 2020 alkavaa kuulemistä varten.

1.2.5 Kestävä kaupunkikehitys

Tavoite: *Tuetaan kestävästä kaupunkikehitystä. Kaupunkiseutujen kestävyys ja elinympäristön laatu paranevat. Kehitys kaupunkiseutujen ja maaseudun välillä on toisiaan tukevaa ja vuorovaikutteista. Kestävä alue- ja yhdyskuntakehitys ja kehittyvät liikennepalvelut ja toimivat yhteydet edistävät ihmisten arjen sujuvuutta ja elinkeinojen toimintaedellytyksiä ja mahdollistavat eri alueiden vahvuuksien ja voimavarojen hyödyntämistä kaikkialla maassa/erityyppisillä alueilla.*

Uudenmaan ELY-keskus huolehtii valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden sekä maankäyttö- ja rakennuslain sisältövaatimusten välittymisestä kuntakaavoitukseen. Tuetaan proaktiivisesti kuntia välittämällä ajankohtaista tietoa.

21.1.2020

Tuetaan Uudenmaan kaupunkialueiden ja maaseudun vuoropuhelua maaseuturahoituksen hanketoiminnan kautta. Esimerkkinä lähiruokaan tai paikalliseen matkailuun liittyvä hanketoiminta, jolla tähdätään elämän laadun vahvistamiseen niin kaupungeissa kuin maaseudulla.

Uudenmaan ELY-keskus tavoittelee kestävien liikkumisen kulkumuotojen osuuden kasvattamista parantamalla kävelyn ja pyöräilyn, joukkoliikenteen infran ja mm. liityntä-pysäköinnin infrastruktuuria. Joukkoliikennepalvelut suunnataan alueille, joissa käyttäjä-potentiaalia on eniten. Toimiva joukkoliikenne mahdollistaa osaavan työvoiman saatavuuden laajalta alueelta.

Kestävää kaupunkikehitystä edistetään yhteistyössä kuntien, maakuntaliittojen, HSL:n, joukkoliikenneviranomaisten ja muiden valtion liikenneviranomaisten kanssa.

Edistämme Helsingin seudun MAL2019 -suunnitelman ja -sopimuksen täytäntöönpanoa ja osallistumme Lahden kaupunkiseudun MAL -yhteistyöhön.

Mittari	2020 Tavoite	2021 Alustava tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite
Palvelujen ja joukkoliikenteen järjestämistä tukeva taajamarakenne (vähintään 20as/ha alueella asuvan väestön osuus koko kaupunkiseudun väestöstä (%)) (TA)	79,9	80	80,2	80,4

TA= tavoite sisältyy valtion talousarvioon

Mittari a): Alueiden kehittämisen painopisteet (sanallinen).

Uudenmaan ELY-keskuksen alueiden kehittämisen painopisteet vuosille 2020 – 2023 ovat hyvä ja toimiva kaupunkiseutu, hyvä ja elinvoimainen maaseutu sekä laadukas elinympäristö.

Vahvistetaan ELY-keskuksen roolia valtioneuvoston aluekehittämispäätöksen (ALKE-päätös) edistäjänä ja aluekehittämistoimijana yhteistyössä maakunnan liiton ja muiden kumppaneiden kanssa.

ELY-keskuksen ja TE-toimiston palvelujen (mm. osaava työvoima, yrittäjyys, elinkeinojen kehittäminen) suuntaamisessa huomioidaan valtakunnalliset ja alueelliset aluekehittämistä koskevat painopisteet ja linjaukset.

ELY ja TE-palvelut omilla välineillään tukevat valtion ja yliopistokaupunkien sopimuksellisuutta ekosysteemien kehittämisessä.

Mittari b): *Alueidenkäytön edistämisen painopisteet (sanallinen).*

Kehittämiskeskusteluissa painotetaan ajankohtaisia teemoja ja yksilöllisesti kunnan maankäytön suunnittelun keskeisiä ja strategisesti tärkeitä kysymyksiä, sekä varmistetaan maankäyttö- ja rakennuslain sisällön sekä VAT:ien välittyminen suunnitteluun ja päätöksentekoon. Tavallisesti käydään läpi seuraavia teemoja: ilmastonmuutos, kaavojen maakuntakaavan mukaisuus, liikennejärjestelmän toimivuus, viheryhteydet, yhdyskuntarakenteen eheys, pinta- ja pohjavesien suojelu sekä vesienhoito, maakunnalliset maa-aines- ja jätehuoltoasiat.

1.3 ELY-keskuksen aluekohtainen strateginen tavoite

Strategisten tulostavoitteiden lisäksi ELY-keskus toteuttaa aluekohtaisia strategisia tavoitteita olemassa olevien määrärahojen puitteissa. Kaikki ELY-keskuksen tulostavoitteet perustuvat hallitusohjelmaan, AVI-ELY-strategia-asiakirjaan, eri hallinnonalojen strategioihin, EU-osarahoitteisiin ohjelmiin ja suunnitelmiin sekä ottavat huomioon hallituksen aluekehittämispäätöksen ja maakuntaohjelmien linjaukset.

2 Toiminnallinen tuloksellisuus

2.1 Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat

Tavoite: *ELY-keskukset sitoutuvat aktiivisesti toimintansa uudistamiseen ja ottavat järjestelmät käyttöön, kehittävät osaamistaan, hyödyntävät tietoa päätöksenteossaan ja toimintansa kehittämisessä. ELY-keskuksen kehittämisen painopisteiden ja toiminnan osalta toteutetaan säännöllisesti CAF-arviointi. ELY-keskus viestii palveluistaan ja toiminnastaan laadukkaasti, oikea-aikaisesti ja ymmärrettävästi osallistuen aktiivisesti yhteiskunnalliseen vuoropuheluun.*

Uudenmaan ELY-keskus käyttää CAF arviointia oman toimintansa kehittämiseen. Arvioinneista nousevia kehittämiskohteita seurataan ja toteutetaan käyttäen työkaluna kehittämissalkkua.

Hyvä yhteiskunnallisen vuoropuhelun rooli ELY-keskuksille on sellainen, jossa ollaan luomassa yhteistä tilannekuvaa ja antamassa asiantuntijuutta keskusteluihin. Uudenmaan ELY-keskus laatii vuosille 2020 – 2023 viestintästrategian, joka omalta osaltaan tukee strategian toteuttamista.

Liikennevastuualueella vuonna 2019 käyttöön otettu ELYjen yhteinen hankkeiden hallintajärjestelmä (HHJ) sähköistää ja nopeuttaa prosesseja ja lisää hallinnonalan tuottavuutta.

Tavoite: *ELY-keskuksen palvelut ja palveluprosessit ovat tehokkaita, helposti saavutettavissa, asiakastarpeet huomioivia ja asiakkaiden yhdenvertaisuudesta huolehditaan. Palveluiden laatua arvioidaan toimialaohjauksessa. Lisätään innovatiivisten hankintojen käyttöä. Edistetään sosiaalisten, ilmasto- ja kestävä kehityksen tavoitteiden toteutumista julkisten hankintojen kautta. Saumattomat palveluprosessit mahdollistavat yritystoimintaa ja tukevat uuden yritystoiminnan syntymistä.*

Uudenmaan ELY-keskus toteuttaa yhteistyössä TE-toimiston sekä keskeisten kumppaneiden kanssa vuoden 2020 aikana kehittämishankkeita, jotka suunnitellaan, resursoidaan sekä hankitaan yhteisesti riippuen hankkeen sisällöstä. Kehittämishankkeiden ja -kokeilujen tavoitteena on syventää ja konkretisoida erityisesti kuntakumppanuuksia. Samaa aikaan tavoitteena on valmistella pääkaupunkiseudun kuntia ja myös koko Uutta maata koskeva ELY-keskuksen, TE-toimiston ja kuntien välinen työllisyydenhoidon kehittämis- ja yhteistyösuunnitelma. Julkista työnvälitystoimintaa tukevaa ostopalvelutoimintaa kehitetään edelleen: selkeytetään ELY-keskuksen sisäisiä vastuita, palveluhankinnan suunnittelu- ja johtamisprosessia sekä panostetaan erityisesti sopimusten valvontaan ja sitä tukevaan henkilöstön osaamiseen. Julkisissa hankinnoissa keskeisenä tavoitteena on hakea ennakkoluulottomasti toteutusmalleja, jotka tukevat aiempaa paremmin yksityisten palvelumarkkinoiden elinvoimaisuutta, hankintojen tulosperusteisuutta sekä vaikuttavuutta. Tavoitteen saavuttamisessa hyödynnetään sekä omaa selvitys- ja tutkimustietoa että muuta tutkimusaineistoa.

Uudenmaan TE-toimiston yrityspalveluiden kanssa tehtävä tiivis yhteistyö mahdollistaa saumattoman kasvupolun yrityksille niin perustamisvaiheessa kuin jo vakiintuneillekin yrityksille. TE-toimiston yritykselle tarjoamasta kehittämiskartoituksesta liikkeelle lähtevä prosessi tuo tarvelähtöisesti yrityksen ulottuville ELYn ja Team Finlandin palvelut ja tietoa myös yhteistyökumppaneiden palveluista.

Asiakkaiden yhdenvertaisuudesta huolehditaan. Yhtenä käytännön esimerkkinä Kotona Suomessa -hankkeen aluekoordinaattorit kehittävät maahanmuuton parissa työskentelevien ammattilaisten osaamista tavoitteenaan se, että kotouttamistyön vaikuttavuus ja tasalaatuisuus ja siten kotoutujien yhdenvertaisuus palveluissa eri puolilla maata paranee.

Valtakunnallisesti keskitetyt asiakaspalvelukeskukset helpottavat asiakkaiden yhteydenottoja ja nopeuttavat palvelua. Liikennetehtävien osalta palvelua täydentää L-aspan karttapohjaiset työkalut.

Liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualueella tehdään vuosittain valtakunnallisesti Väyläviraston koordinoimana hankintojen innovaatiomittausta hankintakategorioittain. Mittauksilla pyritään löytämään kehittämiskohteita, joilla hankinnat saadaan kannustaviksi ja laadukkaiksi ja sitä kautta markkinoiden parhaat tekijät mukaan hankkeisiimme.

Tavoite: *ELY-keskukset edistävät osaltaan uuden teknologian hyödyntämistä joustavan ja paikkariippumattoman työskentelyn mahdollistamiseksi.*

Uudenmaan ELY-keskus käyttää etätyömahdollisuuksia ja uutta teknologiaa monipuolisesti, ja siten mahdollistaa paikkariippumatonta työskentelyä. Uudenmaan ELY-keskus on valmis lisäämään edelleen paikkariippumatonta työskentelyä, jos valtiohallinnon yhteiset säännöt ja ohjeistukset joustavoituvat entisestään.

Mittari	2020 Tavoite	2021 Alustava tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite
ELY-keskusten sidosryhmien kokonaistyytyväisyys	-	-	-	-
ELY-keskuksen asiakaspalvelutyytyväisyys (kokonaistulos) (TA)	>4	>4	>4	>4

TA= tavoite sisältyy valtion talousarvioon

Mittari: *Innovatiiviset julkiset hankinnat (sanallinen).*

Uudenmaan ELY-keskus pyrkii jatkuvasti kehittämään hankintojaan tavoitteena parempi vaikuttavuus. Myös uusia ja innovatiivisia malleja palveluiden tuottamisessa kokeillaan resurssien puitteissa.

Kumppanuuteen perustuvat yhteishankinnat: tiiviillä yhteistyöllä ja vastuunjaolla haetaan alueen asukkaita kokonaisvaltaisesti palvelevia palveluyhdistelmiä. Tulospäätösten hankintojen osuutta palveluhankinnasta pyritään lisäämään. Pyritään julkaisemaan omia selvityksiä/tutkimuksia toimivista ostopalvelumalleista.

Väyläviraston innovaatiomittausten tulokset L-vastuualueella, Uudellamaalla erityisesti suunnittelu-kategoriassa. Tavoitteena on parantaa edellisen kauden tulosta.

Yhtenä käytännön esimerkkinä: Uudenmaan ELY-keskus toteuttaa Vanajan sillan uusi-
misen tietomallipohjaisesti integroidulla projektiorganisaatiolla. Hankinnalla edistetään merkittävästi tietomallintamisen käyttöönottoa koko rakenteen elinkaaren aikana ja luodaan samalla edellytyksiä digitalisaation hyödyntämiseksi myös omaisuudenhallinnassa. Vaikka hankinta ei euroissa mitattuna ole suuri, sillä uskotaan olevan merkittävä vaikutus infra-alan kannattavuuden ja rakenteen elinkaaren hallinnan tehostumisen kannalta. Tavanomaisesta poiketen luovutaan peräkkäisestä toimintatavasta (suunnittelu-tarkastus-hyväksyminen-rakentamisen valmistelu). Tietomallipohjainen toimintatapa integroidulla projektiorganisaatiolla tarkoittaa ensinnäkin sitä, että kaikki rakentamisessa tarvittava tieto (myös toleranssit ja laadunosoitusvaatimukset) ovat yhdessä paikassa, tietomallissa, kaikkien saatavilla. Lisäksi tämä tarkoittaa sitä, että integroitu projektiorganisaatio (UUD-ELY, KAS-ELY, WSP Finland, A-Insinöörit Civil, Siltainsinöörit TH ja Väylävirasto) laatii yhdessä projektisuunnitelman, aikataulun, pelisäännöt ja toimintatavat tiilaajan (UUD-ELY) laatimien tavoitteiden ja vaatimusten pohjalta. Projektiorganisaatiolla on yhteinen tavoite, mahdollisimman virheetön toteuttamiskelpoinen suunnitelma rakentamista varten. Tietomallin avulla varmistetaan, että tarvittava tieto on kaikkien saatavilla muuttumattomana, integroinnilla pystytään poistamaan hukkaa ja pienentämään suunnittelun ja tarkastuksen peräkkäisyydestä johtuvia riskejä, jotka pahimmillaan viivästyttä-

21.1.2020

vät suunnitelman hyväksymistä ja rakentamisen aloittamista. Myös kaikki oleellinen tulee huomioitua oikea-aikaisesti kun alan johtavat asiantuntijat ovat hankkeen kimpussa alusta lähtien.

Tavoite: *Vahvistetaan alueellista, kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä ja osaamisverkostoja, lisätään sähköistä asiointia ja hyödynnetään digitalisaation mahdollisuuksia toiminnan ja asiakaslähtöisen asioinnin kehittämiseen. Parannetaan asiakaspalvelua pitämällä asiakkaiden kannalta keskeiset tietovarannot ajan tasalla ja huolehtimalla ajantasaisesta viestinnästä.*

Uudenmaan ELY-keskuksen aluekohtainen strateginen tavoite hallituskaudelle 2020 - 2023 on Aktiivinen yhteistyö ja ennakoiva vuorovaikutus. Tämä tavoite kuvaa sitä toimintatapaa, joka on tunnistettu Uudenmaan ELY-keskuksen toiminnassa ja jota halutaan johdonmukaisesti ja läpileikkaavasti edelleen toiminnassa soveltaa ja kehittää. Tavoitteen käytännön merkitys vaihtelee sen roolin mukaan, joka ELY-keskuksella eri tehtävissä on. Osana tavoitetta ELY-keskus haluaa tunnistaa nämä roolit entistä paremmin, ja varmistaa johdonmukaisen ja tuloksellisen toimintatavan, ja edelleen kehittää alueellista ja kansallista yhteistyötä ja osaamisverkostoja.

Uudenmaan ELY-keskus laatii hallituskauden aikana vuosittain päivittyvän viestintäsuunnitelman. Viestinnän keinoja ovat esimerkiksi uutiskirjeet, mediatiedotteet, verkkosivut, sidosryhmätapahtumat, Twitter, Facebook ja muu someviestintä.

Osallistutaan aktiivisesti sidosryhmäyhteistyöhön ja hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan digitaalisia kanavia ja välineitä asioinnin kehittämisessä. Seurataan kehitystä ja pyritään hyödyntämään sellaisia uusia mahdollisuuksia niin omassa toiminnassa kuin asiakaspalvelussa ja -ymmärryksessä, joita digitalisaatio edetessään avaa.

Mm. Väyläviraston palveluissa esillä olevat hankekortit pidetään ajan tasalla.

Tavoite: *ELY-keskuksille, TE-toimistoille ja KEHA-keskukselle käynnistetään yhteinen 2-3 vuotinen digikehitysohjelma, joka sisältää yhteisen digitiekartan sekä yhteisen digikyvykkyyden kehittämissuunnitelman. Digikypsyyden kehittämissuunnitelman pohjana hyödynnetään ELY-keskusten E-vastuualueesta, TE-toimistoista ja Keha-keskuksesta vuonna 2019 tehtyä digikypsyyden arviointia. Digikehitysohjelman valmistelusta ja koordinoinnista vastaa KEHA-keskus tiiviissä yhteistyössä ELY-keskusten ja TE-toimistojen kanssa.*

ELY-keskukset sitoutuvat osallistumaan KEHA-keskuksen koordinoiman digikehitysohjelman yhteiseen kehittämiseen ja palvelujen digitalisaatioon. ELY-keskukset laativat yhdessä KEHA-keskuksen kanssa yhteisen digikyvykkyyden kehittämissuunnitelman 28.2.2020 mennessä ja digitiekartan 30.6.2020 mennessä. Vuoden 2020 lopussa toteutetaan ELY-keskusten, TE-toimistojen ja KEHA-keskuksen digikypsyyden arviointi.

Uudenmaan ELY-keskus ja TE-toimisto osallistuvat KEHA-keskuksen koordinoiman digikehitysohjelman yhteiseen kehittämiseen ja palvelujen digitalisaatioon. Uudenmaan ELY-keskus ja TE-toimisto voivat tarvittaessa osallistua substanssista käsin tiedon tarjoamiseen kehittämistyön käyttöön.

Mittari	2020 Tavoite	2021 Alustava tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite
Maatalouden ja elintarviketurvallisuuden valvontasuunnitelmien toteuttaminen täysimääräisesti, %	100	100	100	100
Ympäristövalvonnan valvontasuunnitelmiin sisältyvän YSL:n mukaisen valvontaohjelman toteuttaminen (%)	100	100	100	100

Mittari: Tietoturvan taso (sanallinen).

Uudenmaan ELY-keskus on saavuttanut ulkoisessa auditoinnissa tietoturva-asetuksen mukaisen tietoturvan perustason sekä ISO/IEC 27001:2013 -vaatimukset soveltuvin osin maksajaviraston tehtävien osalta.

Uudenmaan ELY-keskus sitoutuu jatkuvaan tietoturvatyöhön. Tietoturvaa kehitetään tiiviissä yhteistyössä KEHA-keskuksen kanssa erityisesti huomioiden 1.1.2020 voimaan tulevan tiedonhallintalain asettamat vaatimukset. ELY-keskuksen lakisäätelien tehtävien kannalta kriittisiä palveluita on tunnistettu ja laadittu jatkuvuussuunnitelmia. Riskienhallintapolitiikka on laadittu ja riskienhallinnan arviointia kehitetään.

3 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Tavoite: ELY-keskusta johdetaan määrätietoisesti ja hyvää henkilöstöpolitiikkaa noudattaen. ELY-keskukset panostavat henkilöstön työhyvinvoinnin edistämiseen. Osaamisen varmistamisessa ja osaamisen kehittämisessä huomioidaan myös muuttuvat asiakastarpeet.

Uudenmaan ELY-keskuksen HR-johtamisen tavoitteena on laatia uusi laadullinen henkilöstösuunnitelma. Tavoitteena on laatia suunnitelma niin, että se osaltaan mahdollistaa organisaation osaamisen tarjonnan ja kysynnän tasapainottamisen nopeasti ja osuvasti.

Osaamisen kysynnällä tarkoitetaan tehtävien hoidossa tarvittavaa osaamista: yhtäältä nykyisten virkatehtävien vaatimaa osaamista ja toisaalta lähitulevaisuudessa esim. hallitusohjelman ja uuden strategian pohjalta esiin nousevia osaamistarpeita. Osaamisen tarjonnalla tarkoitetaan nykyisen oman henkilöstön osaamista, muiden ELY-keskusten ja kumppanien osaamista ja mahdollisesti ulkoa hankittavaa osaamista (ostopalveluita).

Osaamisen kysynnän ja tarjonnan yhteensovittaminen nousee alkaneella hallituskaudella erityisen tärkeäksi tehtäväksi, kun osaamista poistuu esimerkiksi eläköitymisten kautta, mutta tiukka toimintamenoraami ei mahdollista täysimittaisia korvausrekrytoituja.

Uudenmaan ELY-keskus laatii uuden laadullisen henkilöstösuunnitelman yhteistyössä Keha-keskuksen kanssa. Uusi henkilöstösuunnitelma ja kaikki siihen liittyvä aineisto ovat jatkossa kaikkien ELY-keskusten käytössä (esimerkiksi mahdolliset uudet tietojärjestelmäratkaisut tai toimintatavat ja niihin liittyvä dokumentaatio).

Lisäksi Uudenmaan ELY-keskus valmistelee VMbaron tulosten pohjalta yhteistyössä henkilöstöltä nousevan ELY-keskuksen yhteisen kehittämiskohteen HR-johtamisen toiseksi tavoitteeksi. VMbaron tulosten käsittely tapahtuu ELYn eri tasoilla ja valmistuu alkuvuoden 2020 aikana.

Mittari	2020 Tavoite	2021 Alustava tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite
Henkilöstöbarometrin tyytyväisyysindeksi (TA)	>3,6	>3,6	>3,6	>3,6

TA= tavoite sisältyy valtion talousarvioon

4 Erikoistumis- ja keskitetyt tehtävät

Uudenmaan ELY-keskuksen erikoistumis- ja keskitetyt tehtävät:

Elinkeinonharjoittajan oleskeluluvat

Palkkaturvalain toimeenpanon tehtävät ja merimiesten palkkaturva-asiat

TE-toimistojen oikeudellinen ohjaus

Maahanmuuttajien kotoutumisen edistämiseen liittyvät tehtävät (Uusimaa, Häme, Kaakkois-Suomi)

Meluntorjunnan asiantuntija- ja kehittämistehtävät

Vesienhoidon suunnittelun koordinointi Kymijoen-Suomenlahden vesistöalueella

Tavoitekortti: Tienpidon hankinnan toimivuus ja hankintaprosessin tehostaminen

5 Voimassaolo ja seuranta

Tulossopimuksessa asetettuja strategisten tulostavoitteiden toteutumista seurataan poikkihallinnollisessa yhteistyössä ja osana kunkin hallinnonalan toimialaohjauksen menettelyjä. Tulostavoiteasiakirjassa tavoitteet asetetaan neljälle vuodelle. Tulostavoitteista sovitaan vuodelle 2020 sitovasti. Vuosien 2021-2023 tavoitteista sovitaan alustavasti. Tulostavoiteasiakirjan budjettivuoden tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa.

5.1 Liite

ELY-keskusten toimintamenomäärärahajako.

6 Allekirjoitukset

Hyväksymme osaltamme vuoden 2020 tavoitteet

Helsingissä 27.1.2020

Työ- ja elinkeinoministeriö

Marja-Riitta Pihlman, ylijohaja

Maa- ja metsätalousministeriö

Eeva Pystynen, hallintojohtaja

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Päivi Bosquet, opetusneuvos

Ympäristöministeriö

Hannele Pokka, kansliapäällikkö

Väylävirasto

Kari Wihlman, pääjohtaja

21.1.2020

Väylävirasto

Raimo Tapio, toimialajohtaja

Uudenmaan ELY-keskus

Petri Knaapinen, ylijohtaja

Uudenmaan ELY-keskus

Satu Pääkkönen, johtaja

Uudenmaan ELY-keskus

Tuovi Päiviö, johtaja

ELY-KESKUSTEN TOIMINTAMENOMÄÄRÄRAHAN ALUSTAVA JAKO VUODELLE 2020, LUONNOS 8.1.2020

Liite

ELY-KESKUS	Jako 2019 (pl. kertaluonteiset, matkat, muut me- not ja virkistys)	Matkat, muut me- not ja vir- kistys	TAE muutok- set (toimin- nan tasoon vaikuttavat)	TAE muu- tokset (ei vaikutusta toiminnan tasoon)	Hankinta- resurssit	Kotoutumisen edis- täminen (kertaluon- teinen)	Maatalouden valvonta (kerta- luonteinen)	Osaajapulan koordinointi (kertaluonteinen)	Muut muutokset	OSOITETTAVA MÄÄRÄRAHA
Uusimaa	12 422 900	471 200	-87 400	210 600	162 000	54 000	25 500	72 000	54 000	13 384 800
Varsinais-Suomi	11 602 800	690 350	-81 700	196 700	54 000	54 000	50 000	72 000	-16 500	12 621 650
Satakunta	2 054 200	115 850	-14 400	34 800	54 000	27 000	29 500	72 000	0	2 372 950
Häme	5 463 600	204 550	-38 400	92 600	108 000	54 000	35 500	72 000	0	5 991 850
Pirkanmaa	5 865 100	451 650	-41 200	99 400	108 000	27 000	41 500	72 000	19 000	6 642 450
Kaakkois-Suomi	8 503 900	408 300	-59 800	144 100	108 000	27 000	29 000	72 000	0	9 232 500
Etelä-Savo	4 316 700	189 050	-30 300	73 200	108 000	0	25 500	72 000	-2 500	4 751 650
Pohjois-Savo	6 831 500	412 000	-48 000	115 800	54 000	27 000	40 500	72 000	0	7 504 800
Pohjois-Karjala	3 629 900	155 450	-25 500	61 500	54 000	0	23 000	72 000	0	3 970 350
Keski-Suomi	8 613 000	357 650	-60 500	146 000	108 000	27 000	28 000	72 000	0	9 291 150
Etelä-Pohjanmaa	9 127 200	539 000	-64 200	154 700	108 000	27 000	54 500	72 000	65 000	10 083 200
Pohjanmaa	2 880 700	170 850	-20 200	48 800	54 000	54 000	47 000	72 000	0	3 307 150
Pohjois-Pohjanmaa	8 169 400	437 750	-57 400	138 500	108 000	54 000	47 500	72 000	254 000	9 223 750
Kainuu	3 279 400	167 900	-23 100	55 600	54 000	27 000	8 500	72 000	0	3 641 300
Lappi	8 340 100	550 950	-58 600	141 400	108 000	27 000	14 500	72 000	-25 000	9 170 350
KEHA oma toiminta	21 113 200	818 000	-148 400	357 800	0	54 000	0	0	1 074 600	23 269 200
ELY-keskusten yhteiset menot	34 551 568	0	0	-906 000	150 000	60 000	0	120 000	75 400	34 050 968
TE-ASPA	4 401 200	0	-30 900	74 600	0	0	0	0	0	4 444 900
YHTEENSÄ	161 166 368	6 140 500	-890 000	1 240 100	1 500 000	600 000	500 000	1 200 000	1 498 000	172 954 968